

Vraag:

Kan u advies geven i.v.m. plafondventilatie in mijn vleesvarkensstal?

Antwoord:

Enkele aandachtspunten bij het gebruik van plafondventilatie worden hieronder aangehaald.

Bij plafondventilatie wordt de lucht via de centrale gang of andere toevoerweg binnengebracht en naar de ruimte boven het plafond geleid. De opgewarmde lucht komt door het plafond de stal binnen. Een voorwaarde hierbij is dat het plafond luchtdoorlatend moet zijn. Verschillende **materialen**, zoals de geperforeerde folie (gaatjesplastic) komen in aanmerking:

- Mineralewol: rotswol, glaswol
- Geperforeerde isolatieplaten (diameter van de openingen bedraagt 10-12 mm; norm $0,8 \text{ cm}^3/\text{m}^3$)
- Geperforeerde folie (diameter van de openingen bedraagt 10-12 mm; norm $0,8 \text{ cm}^3/\text{m}^3$)
- Geperforeerde metaalprofielplaten
- Gootjes

Een voorwaarde bij het gebruik van plafondventilatie is een goede **isolatie** van de dakconstructie. Dit om te voorkomen dat er in de zomer warmteoverdracht van het dak naar de ventilatielucht kan plaatsvinden. Indien onvoldoende wordt geïsoleerd, kan in de winter (bij koude buitentemperaturen), de lucht niet genoeg worden voorverwarmd vooraleer deze bij de varkens terechtkomt. Dit is voornamelijk een probleem bij de opstart van de vleesvarkens.

De **ventilator** moet zo hoog mogelijk in het midden of achteraan de afdeling worden geplaatst. De hoogte is belangrijker dan de locatie in de stal¹. Het plafond moet 2,70 à 3 m hoog zijn^{1,2}. Om kortsluiting tegen te gaan wordt er rond de ventilator een stuk dichte plafond (minimaal 1 m) voorzien.

Om de **lucht goed verdeeld** te krijgen is er voldoende onderdruk nodig². Het doel is om de lucht naar de voedinggang te trekken waar er geen opstijging is van de geproduceerde warmte van de varkens. Hiervoor kan men in het geval van een mineralewolplafond aan de andere zijde van de afdeling van de zijdelingse voedinggang een deel van het plafond (1/3) dichtleggen. Bij een centrale voedinggang is dit mogelijk langs de muren. Bij een centrale voedinggang is een andere optie het installeren van een open sleuf (van bv. 2 cm in holle kunststofpanelen) in het midden boven de voedinggang die 20 cm boven en 40 cm onder het plafond uitsteekt. Het is belangrijk dat de voedinggang minstens 80 cm breed is².

¹ Van Gansbeke, S., Van den Bogaert, T., Vettenburg, N. (2009). Ventilatie en klimaatbeheersing bij varkensstallen. Vlaamse overheid – Departement Landbouw en Visserij – Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling.

² Van der Voorst, P. (2009). Op allerlei manieren frisse lucht bij de dieren. Varkensbedrijf 8, 27-28.

Een nadeel aan plafondventilatie is dat de luchtinlaat niet regelbaar is naargelang de variërende ventilatiebehoeften. Het is daarom aangewezen om plafondventilatie te combineren met een meer regelbaar systeem¹. Bij **plafondventilatie met ventielen** wordt er, in tegenstelling tot de klassieke plafondventilatie, gebruik gemaakt van plafondventielen met een regelbare opening. Dit heeft als voordeel dat er in de zomer een betere luchtverversing kan worden verkregen. Een nadeel is dat het risico op koude val ook groter is.

Onderstaande persoon werd geconsulteerd en heeft een nuttige bijdrage geleverd bij de formulering van dit antwoord:

- Suzy Van Gansbeke – Vlaamse overheid, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.